

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

V. leto.

V Gorici, prosinec 1884.

I. zvezek.

K časti svetega Bonaventure

pesenca in molitev.

(Iz latinskega.)

1.

O slava reda, luč svetá,
Očak in učenik častit,
Ko zvezda znad meglí migljaš
V življenju moder, v náuku.

2.

O sveti dušam našim tí,
Razsveti černe zmot temé
In ognja serafinskega
Zažgí nam v persih plamen živ.

3.

V škerlat oblečen, blag pastir
Volcé podiš, ovcé loviš,
V edini zašle hlev dobiš,
Na dobro pašo vodiš jih.

4.

O sveti dušam našim tí,
Razsveti černe zmot temé
In ognja serafinskega
Zažgí nam v persih plamen živ.

5.

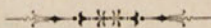
Bog Oče, stvarnik vseh stvari,
Bog Sin, odrešenik svetá,
In Duh, sedmerodarni Bog,
Naj hvaljen bode v vékov vek.

6.

O sveti dušam našim tí,
Razsveti černe zmot temé
In ognja serafinskega
Zažgí nam v persih plamen živ.

Prosi za nas, sveti Bonaventura!
Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Bog, ki si svoji Cerkvi svetega Bonaventuro, spoznavavca svojega in škofa, dal učenika častitljivega, dodeli milostivo, da ga pri Tebi pobožnega posredovavca vedno imeti zasluži. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Svetega Bonaventure, cerkvenega učenika serafinskega, življenje in dela.

Poleg svetega očeta Frančiška in njegovega čez vse druge slovečega sinu svetega Antona Padcvanskega je najimenitniši svetnik prvega serafinskega reda veliki cerkveni učenik, škof in kardinal, sveti Bonaventura. Ali znan je le bolj učenim ljudem, ker je zlasti mej takimi se gibal, ko je živel na tem svetu; njegovo življenje tudi nima mnogo čudovitih dogodbe, ki bi mikale priprosto ljudstvo. Vender je to življenje tako polno lepih čednosti, tako polno nevtrudljive delavnosti za čast božjo, da mora veseliti vse prave otroke svetega Frančiška in prijatelje reda njegovega, ako vsaj nekoliko natančniše morejo spoznati tolikanj velikega svetnika. Dobro poznati pa ga more le tisti, kedor njegova dela, spise njegove, ne enkrat prebere, temuč bere in zopet bere. Ali ti spisi, vsi v latinskem jeziku, so tako mnogi in obširni, da je dandanašnji le malo ljudi, ki bi jih bili prebrali od konca do kraja, in ker so večinoma učena dela, zlasti duhovnikom namenjena, tudi niso vsakemu primerna niti razumljiva, bodisi da bi se tudi prestavila v njegov jezik. Vender je marisikaj v njih lahko umevno in koristno tudi preprostemu bravcu in to mu bo tudi koliker toliko pripomoglo, da bo nekoliko natančniše poznal našega svetnika. Zato smo se namenili tako popisati njegovo življenje, da bomo poglavjem pristavljali, koliker bo kazalo, kaj primernege iz del njegovih. Poverhu tega bodo imeli pobožni braveci v tem letniku cel njegov spis o čudežih svetega Frančiška prosto poslovenjen, s čimer hočemo ob enem častiti očeta ter oznanjati moč njegovo pri Bogu in povikševati tistega njegovih sinov, ki je največo učenost znal združiti z najpriserčnišo, serafinsko pobožnostjo.

Pervo poglavje.

Mladost svetnikova.

Srečni kraj, kjer je bil rojen sveti Bonaventura, se imenuje Banjoréa ter je majhino vender škofijsko mesto v negdanji papeževi državi blizu toskanske meje. Oče mu je bil Janez Fidanca, mati Marija Ritella; kaker poročajo neketeri letopisci, oba plemenitega rodu in znamenitega bogastva. Drugi pisatelji sicer ne omenjajo teh posvetnih prednosti; vsi pa so ene misli glede njiju lepega življenja in prave kerščanske čednosti.

Tema zakonskima torej se je rodilo leta 1221 dete, ki je bilo pri svetem kerstu po očetu imenovano Janez.

To dete je nevarno zbolelo v prvi mladosti. Roditelji so bili v veliki skerbi. Ali koliker so si prizadevali, vse je bilo videti zastonj; zdravniki so tako sodili, da Janezek ne bo več zdrav na tem svetu, smert da je vže namahnila nanj koso, le nekaj dni še, pa bo odletel plemeniti popek, preden se razpiše. Lahko si je misliti, kako so take napovedi strašile in begale vbogo mamico, ki je gotovo sè vso serčno ljubeznijo ljubila svojega dobrega sinčka. Ali mati ne obupa, ko obupa vse. Ljudje ne morejo pomagati; vedno pa lahko pomaga Bog. In kaj stori dobra mati, ko prosi za svoje dete? Pač prosi sama, kar najlepše ve in zna; ali sama njena prošnja, ta se ji ne zdi zadosti, tudi druge skuša nagovoriti, da ji naj pomagajo. Tako je storila tudi našega Janezka mati, Marija Ritella.

Tisti čas je bila svetost vbožca Kristusovega, Frančiška Asiškega, v veliki slavi po katoliškem svetu, zlasti po Italiji je bilo vse polno njegovega imena, njegove hvale. Ko je torej nekega dne Ritella potopljená bila v molitev za ljubljénčka svojega, začuti v sercu kaker neko navdihnjenje, da bi tega svetega moža, Frančiška Asiškega, si pridobila, da ji on izprosi milosti, ki je tolikanj želi. In kaj se zgodi? Kaker po naključju ali v resnici po naredbi božji pride sveti Frančišek sam skozi tisto mesto, Banjoréo, — tako pripovedujejo sicer le poznejši pisatelji, ki jim pa vender ko pobožnim in nikaker ne lažnjivim ljudem po pravici smemo verjeti, — in bodi si da je bil čez noč prav pri Fidančevih ali pa v kateri drugi hiši, Ritella mu je potožila britkost svojo ter ga jokaje prosila, da bi molil za dete. Obljubila je tudi, ako ozdravi, da ga hoče darovati njegovemu redu.

Svetniku se je žena v serce smilila; kar le more, jo lepo tolaži in rad ji izpolni prošnjo. Oddalji se nekoliko ter na kratko pa goreče moli za otroka, kleče na tleh. Mej to molitvijo ni neverjetno, da mu je Bog razodel namene, ki jih je imel z otročičem; ko je namreč vstal, ter zopet stopil k malemu bolniku, je pobožnega ob enem in veselega obraza prerokoval o njemu velike reči. In ko je nato povzdignil čezenj desnico, da ga blagoslovi sè znamenjem svetega križa, ozdravi dečák ta trenotek. Sveti Frančišek se zahvali Bogu in obernivši se vnovič k otroku vesel zakliče: „O bona ventura! O dobra sreča, o dobra sreča!“ Od tega časa je ohranil Janezek ime Bonaventura in terdno zdravje ga je spremljalo ves čas do konca življenja njegovega.

To čudežno ozdravljenje omenja sveti cerkveni učenik sam v predgovoru k „življenju svetega Frančiška“ s temi besedami: „Po priporočevanju in zasluženju svetega Frančiška v otročjih letih, kaker se še živo spominjam, rešen smerti iz žrela, bojim se, da se ne bi zadolžil z nehvaležnostjo, ako bi molčal ter ne označeval hvale njegove.“ V manjšem popisu življenja Frančiškovega dostavlja tudi, da se je mati z obljubo zavezala sv. Frančišku.

Tako v letih otročje nedolžnosti Bogu posvečen je bil sveti Bonaventura od mladega ravno tako plemenite duše kaker lepega telesa, prav angelju podoben po sercu in po obličju. Ljudje so se mu zato ne le čudili, ne le radi so ga imeli, temuč tudi spoštovali so ga in celo, ako je koga svaril in opominjal, njemu ni zameril nihče, z veseljem se je sprejela iz njegovih ust vsaka beseda.

Verhu tako ljubeznjivega značaja, ki mu je pridobival serca vseh, ki so ga poznali, je dobil ta blagi mladenič še mnoge druge darove od svojega Boga, zlasti bistro glavico in čudovito terden spomin. In te dragocene darove je vže od prve mladosti, kaker si le misliti moremo, vestno in dobro obračal. Tako je torej naglo napredoval v vseh človeških znanstvih tadanjega časa in ko je imel 16 ali 17 let, se je vže težko mogel kedo tudi izmej stariših ž njim meriti v vednosti in učenosti.

Z učenostjo in splošno izobraženostjo je tudi kerščanska popolnost enakomerno rastla v sercu tega plemenitega mladeniča; saj je skerbela namreč zanj pobožna, dobra mamica, ki mu je pogostoma klicala v spomin, komu se ima za Bogom zahvaliti za zdravje in življenje in kaj je ona obljubila v njegovem imenu. Poterjevali pa so v sercu njegovem ljubezen in spoštovanje do re-

da serafinskega tudi prelepi zgledi, ki jih je imel dan na dan pred očmi, zgledi namreč mnogih imenitnih, bogatih in učenih mož, ki so zavoljo Boga se odpovedali posvetni slavi ter veseli objemali križ radovoljnega vboštva in ponižne pokorščine. In ravno to, ker je videl toliko v znanstvu slovečih učenjakov vstopati v red svetega Frančiška, je poleg obljube materine zlasti nagibalo tudi njega, da se je odločil za ta stan. To poterjuje sam v nekem pismu, ki se nahaja mej njegovimi deli, kjer tako govori: „Nikar se ne čudi, ako so bili manjši bratje od začetka preprosti, neuki ljudje; to mora celo poterediti tvojo vdanost do reda. Kar se mene tiče, jaz ti povem vpricho živega Boga, da me je pripravila k temu, da sem izvolil življenje svetega Frančiška, ta misel, da to življenje ni delo človeške modrosti, temuč Kristusovo. In ker se dela Kristusova ne zmanjšujejo, iz tega se vidi, da je božja ta reč, ker se tudi modri niso šteli za ponižane, ko so se pridružili tistim preprostim ljudem.“

Koliker se more še soditi dandanašnji, je bilo najberž drugo polovico leta 1238, sedemnajsto leto življenja njegovega, ko je bil sprejet v frančiškanski red, pod vesoljnim predstojnikom bratom Elijem. V katerem samostanu rimske okrajine je prebil leto poskušnje ali novicijat, kedo je bil učitelj njegov, kako je tačas napredoval v kerščanski popolnosti, o vsem tem nam stari pisatelji ničesar niso sporočili. Niti kedaj se je zavezal sè slovesnimi obljubami ne vemo; verjetno pa je, da se je zgodilo to po tadanji navadi berž ko je poteklo za poskušnjo odločeno leto, ob času, ko je vladal red generalni minister anglež Hajmon.

Tri naslednja leta se je učil Bonaventura modroslovja, kaker se misli, v mestu Orvjetu. Sveti Frančišek namreč, dasiravno je zidal red na podlago ponižnosti, vender ni imel nigdar tega namena, da naj bi bratje njegovi zanemarjali nauke in zakopavali talente, ki so jih prejeli od Gospoda. Zato je vže on sam odperl šole v redu ter učitelja postavil mladim redovnikom svetega Antona. In ker je odločil v vodilu, da naj bratje, izprašani in poterjeni od svojih vikših, oznanjujejo ljudstvu besedo božjo, iz tega se vidi očitno, da jih je hotel zavezati tudi k učenju; saj se brez čudeža pridigarstvo drugači ne more opravljati, kaker gre.

Te namene svetega vstanovitelja je mladi Bonaventura imel vedno pred očmi. Z velikim veseljem se je torej učil; modroslovje mu je bilo tudi najlepša prilika, poskušati bistrumnost, ki mu jo je Bog dal, ki jo je tudi vedno obračal le k temu cilju in

koncu, da bi čedalje bolj spoznal svojega stvarnika, čedalje bolj se povzdignil v ljubezni do njegove neskončne dobrote. Vže tedaj so se pač začeli lesketati nekateri žarki tiste čudovite luči, ki se ji je pozneje svet začudil v spisih njegovih. Učitelji kaker tovariši v učenju so se le čudili nad tako glavo; pa ob enem jim je bil v veliko spodbujenje, ko so videli, da ga tako redki darovi niso delali prevzetnega in ničemernega, temuč ravno nasproti le vedno skromnišega in ponižnišega. Kako lepe nade so se budile torej vsem, ki so poznali tega krasnega mladeniča tista tri leta, ko se je učil modroslovja!

Vsi veseli so sklenili nato predstojniki, da ga pošljejo v Pariz, kjer so tiste čase najbogatejše se razcvetale vse razne, zlasti bogoslovne vednosti; tam je namreč bilo slavno vseučilišče, od koder so po besedah samega svetega Bonaventure kaker iz obilnega vira izhajali v velikem številu, da napoje sè svojim znanstvom cel svet, škofje in nadškofje in drugi cerkveni dostojanstveniki.

V 21. letu je bil Bonaventura, ko je prišel v Pariz, v visoke šole. Tedaj je učil tam z nenavadnim vspehom slavni Aleksander Aleški, tudi on ponižnega reda frančiškanskega, imeuovan za voljo terdnosti dokazov njegovih in gotovosti nauka „nepobitni učitelj“ (doktor irrefragabilis). Anglež po rodu, je vže preden je bil v redu, bogoslovje učil v Parizu in ves svet tako rekoč ga je čislal in častil vsled preobširnega znanja njegovega.

Tako imenitnega in slovečega učitelja je našel torej Bonaventura v Parizu — kolika sreča zanj! ali sreča in veselje tudi za učitelja, ki je dobil tako dobrega, tako vrednega učenca. Koliko radost je v resnici imel Aleksander nad Bonaventurom, kako ga je ljubil in častil, to lahko posnamemo iz besed, ki jih je večkrat ponavljal o svetem mladeniču. „Zdi se mi“, je djal, „kaker bi Adam ne bil grešil v Bonaventuri“, kaker bi Bonaventura ne bil zapadel izvirnemu grehu in nasledkom njegovim. Ta hvala, iz ust tako veljavnega in modrega moža, tehta, dasi tako kratka, več, kaker bi gdo drugi mogel povedati z mnogimi besedami in popisi.

Tri leta je bil Bonaventura učenec Aleksandrov, to je od 1242 noter do smerti učiteljeve, 21. velikega serpana 1245. Malo prej ko je poslednjemu vgasnila luč tega življenja, je videl svojega najljubšega gojenca pripuščenega mej tako imenovane bakalárje ali bakalávreje, to je tiste, ki so imeli pravico očitno učiti druge. To je bila tolikanj veči čast za učenca in za učitelja, ker je imel Bonaventura komaj 24 let, ko so mu dovolili doktorji slavnega

vseučilišča v samostanu njegovega reda očitno razlagati sveto bogoslovje. Tam so ga poslušali namreč ne le mladi frančiškani, temuč tudi mnogi drugi redovniki in drugi, duhovni in svetovni ljudje. In tolika se je pokazala njegova učenost, da se je sploh mislilo, kaker bi mu bila vlita od Boga, ne pridobljena s človeškim trudom. Res je sveti Bonaventura vedno Boga prosil razsvetljenja, ali zraven se je tudi trudil in učil sè vso pridnostjo; saj je vedel, da Bog ne podpira lenih in zanikernih, temuč le temu daje, ko ga prosi, podporo in pomoč, kedor tudi sam stori pošteno, kar je v njegovi moči.

Vže od prvih let svojega redovnega življenja je z veliko marljivostjo prebiral bukve svetih cerkvenih očetov; tudi je bil vže v novicijatu začel izpisovati si iš njih, kar se mu je posebno lepo in znamenito zdelo. Ali ker je pozneje sprevidel, da rokopisi, iz katerih je zajemal, niso bili brez pomot, se loti vdrugič tega dela in gotovo čez sto raznih spisov svetih očetov je prebral in preučil, izbiraje iz njih izreke, ki so se mu zdeli najlepši in najpripravniši v boju zoper sovražnike Gospodove. To je bil tudi poglavitni namen tega njegovega dela, da si nabere namreč zdatnega orožja, puščic, ki bi jih imel vedno pri rokah, keder bi ga ali čast božja ali zveličanje duš na boj klicalo zoper greh in krivoverstvo. Zato je imenoval zbirko „f a r e t r a“, kar se pravi v slovenščini t u l, ter pomeni posodo, kjer so imeli spravljene puščice nekedanji strelci, ki so z loki streljali; ravno tako je v tem spisu pripravil sveti Bonaventura sebi in drugim veljavne izreke, da bi ž njimi, kaker sam pravi v predgovoru, pobijali starega sovražnika in v beg podili.

Tudi še neke druge spise je sestavil, kaker sodijo učeni, vže v tistem času: Samogovor (Soliloquium), O ljubezni (Amatorium), O zaničevanju sveta (De contemptu mundi), O štirih poglavitnih čednostih (De quatuor virtutibus cardinalibus), tudi kratek začetek razlage štirih knjig izrek Petra Lombarda.

* * *

Za zgled, kako je sveti Bonaventura v mladosti kaker pridna čebelica nabiral lepe izreke svetih cerkvenih učencov in drugih modrih mož, naj jih stoji tukaj nekoliko iz T u l a I. knjige, 25. poglavja: „O teh, ki se uče“.

Hieronym. in Originali super Mihaeam:

Ne misli, da s tem dopadeš Bogu, če besede, to je, pisma njegova bereš; tedaj namreč hasnijo pisma bravcu, keder se izpolni v djanju, kar se bere.

Isidor. de summo bono (lib. 3. c. 8. sent. 5.):

Dober bravec bo pripravljen bolj da izpolni, kar bere, kaker da ve; manjša kazen je namreč za to, če se ne zna, kar bi se želelo, kaker če ne izpolniš, kar znaš.

Idem in synonymis (c. 16.):

Uči se, kar ne znaš, da ne boš učitelj brez koristi; prej bodi poslušavec, potlej učenik.

Augustinus in sermone (1. de annuntiat. Dom.):

Mnogo jih nahajamo, ki zelo zanemarjajo pravico, po modrosti pa jako hrepene; te uči sveto pismo, da se ne more priti do tega, kar žele, drugači, kaker da se izpolnjuje to, kar zanemarjajo; sin — pravi — ako hrepeniš po modrosti, derži se pravice in Bog ti bo dal modrost.

Idem de trin. (lib. 1. c. 2.):

Kedor to bere, naj, kjer je ravno tako gotov, dalje gre z meno, kjer je ravno tako negotov, naj poprašuje z meno, kjer spozna svojo zmoto, naj se verne k meni, kjer spozna mojo zmoto, naj mene pokliče k sebi.

Bernardus super cantica (serm. 36. ante med.):

Vedi v katerem redu, s katero pridnostjo, s katerim namenom je treba znati vsaketero stvar. V katerem redu — da se prej navadiš to, kar je potrebniše k zveličanju. S katero pridnostjo — da se bolj goreče učiš to, kar je močnejše glede ljubezni. S katerim namenom — da se ne učiš zavoljo prazne slave ali iz radovednosti ali kaj takega, temuč le k spodbujenju sebi in bližnjemu, in Bogu k časti.

Séneca v pismu (76. v začetku):

Tako dolgo se je treba učiti, kako imaš živeti, dokler živiš.

Nekateri čudeži, ki so se zgodili po smerti svetega očeta Franciška.

(Popis svetega Bonaventure.)

I. O moči njegovih svetih ran.

V čast vsegamogočnega Boga in svetega očeta Franciška! Začenjamo s čudeži, ki nam kažejo čudovito moč presvetih ran Kristusovih ter se povikšuje ž njimi čast odrešenikova. Izvolil si je večni Bog človeka, Franciška po imenu, in vtisnil njegovemu telesu znamenja, ki poprej še nikoli nobednemu niso bila vtisnjena, znamenja terpljenja božjega Sinu: Franciškovo telo je postalo enako telesu Križanega. Kateri jezik bi mogel vredno hvaliti tega služabnika Božjega? V križu Gospodovem so bile vse njegove želje, v njem je bilo vse njegovo hrepenenje. V svojem sercu je imel že od začetka svojega spreobrnjenja vtisnjeno znamenje svetega križa, in da bi križal tudi svoje telo je oblekel spokorno obleko, da, kaker je duša njegova oblekla Gospoda križanega, bi tudi njegovo telo obleklo orožje svetega križa, s katerim naj bi se vojskovala truma bratov njegovih za Gospoda. In precej s početka, ko se je jel vojskovati za Križanega, se je pokazala čudežna moč svetega križa nad njim: njegova zamaknjena ljubezen ga je vpodobila križanemu Jezusu tako v mislih, kaker v željah in v djanju. In najvišji kralj je vtisnil v svoji milosti mesu svojega izvoljenega zastavo svojega križa, da bi bilo s tem svetim znamenjem počesčeno telo njegovo, ki je gorelo v ljubezni do križa. Ne samo oni, ki so jih videli in so tipali te svete rane, so nam verjetne priče tega čudežnega dogodka; tudi čudežne prikazni po Franciškovih smerti in moč teh svetih ran nam odjemljejo vse dvojbe.

1.

Sveti oče papež Gregorij IX., ki mu je sveti Francišek že poprej prerokoval, da bo povzdignjen k apostoljski časti, je mislil serafinskega očeta prišteti svetnikom božjim. Preden je pa to storil, mu pride v serce nekaka dvojba, ali je pa bila Francišku tudi v resnici vtisnjena stranska rana. Neko noč tedaj, tako je pripovedoval papež sam jokaje, se mu prikaže Francišek v spanju. Obraza je bil nekako resnega, in ko očita papežu dvojbo njegovo, vzdigne desno roko, razkrije stransko ranó ter zahteva od njega.

posodo, da bi prestregel va njo iz rane tekočo kri. Sveti oče da zahtevano posodo, ki se je napolnila s kervjo tekočo iz stranske rane do verha, kaker je bilo očitno videti. In odslej je bil papež tako goreč častivec svetih ran Frančiškovih, da ni nikaker terpel, da bi bil kedo ošabno kaj govoril zoper ta čudežni dogodek ali pa ga černil in zmanjševal; ostró ga je pokaral, kedor je to storil.

2.

Neki manjši brat, ki je daleč okrog slovel ko pridigar, je bil za terdno prepričan o resnici Frančiškovih ran. Nekega dne pa je začel prav po človeško sam pri sebi prevdarjati in preiskovati ta čudežni dogodek in loti se ga dvojba. Huda vojska nastane v njem, ki terpi več dni. Zdaj pa se mu prikaže v spanju sveti Frančišek; noge njegove so bile blatne, na obrazu se mu je brala ponižnost in poterpežljivost, ali vender je bil svetnik videti nekoliko resnoben in nevoljen. „Kakšna vojska je ta, ki jo vojskuješ“, mu reče, „kakove so te dvojbe tvoje? Poglej moje roke in moje noge“. Brat pogleda in vidi prebodene roke, rane na nogah pa ne vidi zaradi blata. „Odstrani blato“ pravi sveti Frančišek, „in spoznaj znamenja žrebljev“. Ko prime sè vso častjo svetnikove noge, se zdi bratu, da je blato odstranjeno in da se dotika z rokami svetih ran. Ko se prebudi, se razjoka in z obilnimi solzami ter očitno izpovedjo vmije svoje poprejšnje dvojbe.

3.

Neka pobožna in imenitna gospa v Rimu si je izvolila svetega Frančiška za svojega zavetnika. V skriti izbici, kjer je opravljala svoje pobožnosti, je imela svetnikovo podobo naslikano. Ko je nekega dne pred to podobo molila ter jo opazovala, vidi da nima ran; zelo žaluje zaradi tega in se čudi. Čudno to pač ni bilo; slikar jih ji ni bil naredil. In ko tako nekaj dni skerbno premišljuje, kaj da bi bil vzrok te pomankljivosti, se nekega dne naenkrat pokažejo na podobi čudovita znamenja, kaker só bila navadno naslikana na drugih podobah svetnikovih. Žena stermin pokliče naglo svojo pobožno hčer ter jo vpraša, če je bila podoba do zdaj brez ran. Hči ji zagotovi in priseže, da podoba nekedar ni imela ran, zdaj pa da jih ima. Ali, ker je človek tak, da večkrat dvoji nad resnico, se je lotila serca te gospe zopet dvojba, da je podoba mogoče da že spočetka imela rane. Da bi pa

poprejšen čudež ne izgubil svoje moči, ga je božja modrost poterdila z drugim: podobi so izginile naenkrat zopet rane in brez njih je ostala zanaprej.

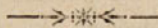
4.

Blizu Herde v Kataloniji se je prigodilo, da je šel po poti neki mož Janez z imenom, ki je bil pobožen častivec svetega Frančiška. Pri poti so čakali tolovaji, ki so namerjali vsmeriti ne sicer njega, ki ni imel nobenega sovražnika, ampak tovariša, ki je šel ž njim ter mu je bil prav podoben: Zdaj poskoči eden tolovajev k Janezu in ker je mislil, da je on sovražnik njegov, mu vseka več smertnih ran, tako da ni bilo več upanja, da še ozdravi. Zakaj s prvim vdarcem mu odseka skoraj vso ramo in roko, z drugim vdarcem pa mu je vsekalo tako globoko persno rano, da je iz nje puhteči dih vgasnil šest skupaj zvezanih sveč naenkrat. Rane so jele gnjiti in tako močno so dišale, da še žena ni mogla prestajati zraven njega; zdravniki so tedaj terdili, da je nemogoče ozdraviti ga. Ker ni bilo več človeške pomoči zanj, se oberne Janez z naj večjo pobožnostjo do svetega Frančiška, ki ga je tudi klical na pomoč skupaj z Marijo devico, ko mu je sekalo tolovaj rane. In glej, pri postelji zapuščenega vbožca stoji naenkrat manjši brat, ki je prišel k njemu, kaker se je zdelo Janezu, skozi okno. Po imenu pokliče Janeza ter mu reče: „Ker si imel zaupanje do mene, zato te bo Bog rešil.“ Ko ga bolnik vpraša, kedo je, mu odgovori, da je Frančišek. In hitro pristopi k njemu, mu odveže povoje in pomaže, kaker se je zdelo bolniku, rane njegove z mazilom. In precej, ko je čutil bolnik prijeten dotikljev svetih rok, ki jim je bila dana z ranami našega Odrešenika zdravilna moč, izgine gnjiloba, meso se ponovi, rane zacelijo in zdrav je bil, kaker pred napadom tolovajskim. Nato izgine sveti oče Frančišek. Ko se čuti Janez zdravega, poje na ves glas hvalo Bogu in svetemu Frančišku, ter pokliče ženo svojo. Le-ta prihiti naglo, ali ko vidi njega stoječega, ki je mislila, da ga bodo že drugi dan pokopali, jame vsa prestrašena od sterčenja vpiti, tako da skliče vso sososko skupaj. Ko priletijo sosedje, mislijo da je Janez zblaznil in ga hočejo sè vso silo nazaj v posteljo položiti. Ali Janez se brani in jim zagotovi ter pokaže da je popolnoma zdrav. In zdaj še le stermijo in kaker bi bili vsi prišli iz uma mislijo, da vidijo prikazen, ko vidijo njega popolnoma zdravega, ki so ga videli malo poprej vsega ranjenega in vsega gnjilega. „Ni-

kar se ne bojte“, jim reče nato Janez, „in nikar ne mislite, da je vse to le prikazen, kar vidite, zakaj ravno kar je odešel sveti Frančišek in z dotikljejem svojih svetih rok mi je ozdravil rane.“ Naglo se je razglasil ta čudež in od vseh strani je prihitelo ljudstvo in vsi spoznajo v tem tako očitnem čudežu moč svetih ran Frančiškovih ter se veselijo in hvalijo svetnika, ki mu je Kristus vtisnil znamenja odrešenja človeškega rodu.

5.

V Potenciji, mestu v Apuliji, je živel neki duhovnik, z imenom Rogerij, častljiv gospod in kanonik v veliki cerkvi. Ves bolehen gre nekega dne, da bi molil, v cerkev, kjer je bila podoba svetega Frančiška, predstavljajoča ga z ranami, in jel je dvojiti nad tem prečastljivim čudežem, kaker da bi bilo to nenavadno in nemogoče. In ko mu blodijo te misli po glavi, čuti naenkrat na dlani leve roke pod rokavico vdarec ter ob enem sliši šum, kaker bi bil nekedo spustil puščico. Prestrašen potegne nato rokavico doli, da bi se prepričal o resnici tega, kar je videl in slišal. In res zagleda na dlani roke rano, kaker bi ga bil nekedo vstrelil s puščico in strašna vročina je puhtela iz nje. Kar je bilo pa prav čudno, rokavica je bila cela. Dva dni je kar naprej vpil in erjul zaradi strašnih bolečin, ki jih je terpel, in razodel je slehernemu, ki je prišel blizu, kakšne dvojbe da je imel. Zagotavljal je in prisegal, da veruje, da je sveti Frančišek v resnici dobil svete rane ter da so mu prešle vse dvojbe. Ponižno prosi svetnika, da bi mu skozi te svete rane pomagal, in potoki solza podpirajo te njegove prošnje. In, o čudo! ko je odložil nevernost in je bila zdrava njegova duša, ozdravelo je tudi njegovo telo; bolečine so pojenjale, vročina se ohladila in rana izginila popolnoma brez sledu. Gospod je postal prav pobožen in vedno je bil vdan prijatelj manjših bratov. Ta čudež je bil poterjen s prisego in na zapisnik je pritisnil škof svoj pečat.

Smert svete matere popisana od svetega sinu.

Do solz ginejo človeka mile besede, s katerimi popisuje sveti Avguštin v devetih bukvah svojih izpovedi*) s tisto gorečo ljubez-

*) Izpovedi imenuje sv. Avguštin popis svojega življenja.

nijo, ki mu je lastna, zadnje trenutke svoje preljube matere Monike. Tu vidimo največo žalost blagega serca združeno sè vzvišeno, kerščansko vdanostjo v voljo božjo. Prijeten duh prave pobožnosti puhti iz besed svetega škofa ter napolnjuje serce z nekako nebeško tolažbo.

Ali da bodo jasne okoliščine, v katerih se je godilo, kar nam pripoveduje slavni cerkveni učenik, moramo prej nekoliko omeniti iz prejšnjega življenja njegovega.

Sveti Avguštín je bil rojen leta 354 po Kristusovem rojstvu v Tagasti, majhinem mestu rimske Afrike. Mati mu je bila katoličanka Monika, oče pa ajd; ali pred smertjo se je po prizadevanju svoje svete žene tudi on spreobernal in kerstiti dal. Avguštín je bil sprejet v mladosti mej katehumene, to je tiste, ki so se pripravljali za sveti kerst. Ali toliko slabih lastnosti je kazal, da se niso upali svetega kersta mu podeliti. Stariši so ga poslali v šole, najprej v bližnje mesto Madavro, potem pa v glavno mesto dežele, Kartago. Tukaj je zabredel mladenič v pohujšljivo življenje ter se dal vjeti v zanjke manihejskih krivovercev. Lahko si mislimo žalost vboge matere. Neprenehoma joka in moli za svojega zašlega sinu. Ali ko je nekđaj, prelivaje vroče solze, prosila nekega učnega škofa, da bi ž njim se pogovarjal, ji je rekel: „Pojdi od mene! Kaker resnično živiš, nemogoče je, da bi se pogubil sin toliko solz.“ —

Avguštín je postal učenik govorništva v Kartagi in je bil vedno v zvezi z manihejci. Vender, koliker več je premišljeval njih nauke, toliko bolj je dvojil, da bi se našla pri njih resnica, zlasti, ko mu eden naj imenitniših na neka vprašanja ni vedel kaj odgovoriti. Takrat se jim je bil v sercu vže odpovedal.

V devet in dvajsetem letu se odloči, da gre v Rim. Kaj ga je k temu naklonilo, nam pripoveduje v šestih bukvah svojih izpovedi s temi besedami: „Ne zato sem hotel iti v Rim, ker mi je bil od prijateljev, ki so me k temu pregovarjali, obljubljen tamkaj veči dobiček in večá čast, akoravno me je nagibalo tudi to; pa največi in skorej edini vzrok je bil ta, ker sem slišal, da študirajo mladeniči tam mirniše in da jih derže v redu; da ne pridrevijo, kadar jih je volja, prederzno v šolo, ketere učenik ni njihov učenik, da celo brez privoljenja učnikovega nikomer ni dovoljen vhod. V Kartagi pa nesramna razposajenost učencev né pozna nobenih mejá. Prederzno pridrevijo notri in motijo, kaker divjaki, red, ki ga je vstanovil sleherni učenik v prid svojih učencev. S čudno to-

postjo delajo marsikaj, kar močno žali, kar bi se tudi po postavi kaznovalo, ako bi jih ne varovala navada Te navade tedaj, katerih se jaz, ko sem se še učil, nisem navzel, sem bil zdaj kot učenik primoran pri drugih prenašati, in zatorej mi je bilo ljubo, da grem tja, kjer se po spričevanju vseh, ki so za to vedeli, niso godile take nerodnosti.“

Ko se je odpravil k morju, da bi se odpeljal v Rim, ga je jokaje spremila mati Monika. Lepo ga je prosila naj ostane v Kartagi, ali pa tudi njo vzame seboj; bala se je namreč, da bi tamkaj še bolj ne zabredel v grehe ter bi se spreobrnjenje njegovo še bolj ne zakasnilo. Ker se brez njega ni hotela verniti, jo zvičajno pregovori, da gre prenočevat v neki svetemu Ciprijanu posvečen kraj, ne daleč od morja; on pa se je po noči skrivaj odpeljal. Tako ravnanje je globoko ranilo materino serce, ali, ljubezni do sina ni zaterlo v njej.

V Rimu ne najde sicer mej učenci tistih nerodnosti, zavoljo katerih je šel iz Kartage; vladala je pa druga razvada, ki ga je navdajala s tolikim studom, da je kmalu zapustil slavno mesto, ter se preselil v Milan. Prigodilo se je namreč dostikrat, da so učenci v trumah zapuščali učenika in odhajali k drugim, ter tako ogoljufali onega za plačo, ki so mu jo bili dolžni. Imenuje jih „nezveste ljudi, ki zavoljo ljubezni do denarjev zaničujejo pravico. Take ljudi je sovražilo moje serce.“

Ko so se tedaj iz Milana obernili do mestnega glavarja rimskega, da bi jim na državne stroške poslal učenika govorništva, se je poganjal za to službo tudi Avguštin in jo s pomočjo manihejcev, s katerimi je še zmirom občeval, tudi dobil.

V Milanu je prišel v dotiko s svetim škofom Ambrožem, h kateremu ga je serce močno vleklo; poslušal je rad njegove pridige pa le bolj zavoljo sloveče zgovornosti Ambroževe. Manihejcem se je bil tu popolnoma odpovedal, katoliške vere pa vendar še ni hotel sprejeti, ker je imel še mnogo dvojbá; obupal je že skoraj, da najde kedaj resnico.

V tem dušnem stanu ga dobi mati njegova, ki je zapustila Afriko, odpravila se na nevarno morje in hitela, najberže v družbi drugega sinu svojega Numidija, brata Avguštinovega, za izgubljenim vendar ljubljnim sinom.

Milost božja pa je že močno terkala na njegovo serce. Avguštin da slovó priležnici, ki jo je do tedaj imel, ter jo pošlje nazaj v Afriko; priderži pa pri sebi sinu Adeodata, ki ga je imel

od nje, mladeniča petnajstih let, ki je vže takrat, kaker pravi Avguštin sam, prekosil v bistrournosti marisiketerega starega in učenega moža. Ali vmerl je v mladosti.

Leto 387 je storilo konec solzam in žalosti svete Monike; zakaj v tem letu, velikonočno nedeljo, se je dal Avguštin ob enem sè svojim prijateljem Alipijem in sinom Adeodatom kerstiti; kerstil ga je sveti Ambrož. Nepopisljivo je bilo veselje svete Monike. — Kerščen je premišljeval Avguštin z materjo in sinom ter z mladeničem Evodijem, someščanom, ki se jim je pridružil v Milanu, kam naj bi se obernili, da bi bolje in lažje Bogu služili; naposled sklenejo verniti se v Afriko. Odpravijo se na pot, ali ko pridejo v mesto Ostijo, blizu Rima, kjer se reka Tibera izliva v morje, zbolí sveta Monika in vmerje. Njeno smert torej popisuje sveti Avguštin tako-le :

I.

Ko je tedaj napočil dan, ko se je imela ločiti iz tega sveta, dan, znan Tebi, nam skrit, se je prigodilo, kaker se mi zdi, po Tvoji skrivnostni naredbi, da sva stala jaz in ona sama naslonjena pri oknu, iz keterega se je videlo na vert poleg hiše, kjer sva stanovala. To je bilo v Ostiji pri Tiberi, kjer sva se, oddaljena od množice, po težavah dolzega popotovanja pripravljala na vožnjo po morju. Sama tedaj, sva imela mej seboj sladke pogovore; pozabivši preteklo in misleč na prihodnje, popraševala sva se pred Teboj, ki si resnica, kakšno je pač prihodnje, večno življenje svetih, keterega „oko ni videlo, uho ni slišalo in v serce človeku ni prišlo.“ Odperla sva usta svojih serc nebeški vodi Tvojega studenca, studenca življenja, ki je pri Tebi, da bi si, poškropljena z njo vsak po svoji razumnosti, tako vzvišeno reč kaker koli misliti zamogla. — — — — —

Ti, o Gospod, veš, da mi je tako le rekla tisti dan, ko sva o tem govorila, ter se je nama mej pogovorom studil ves svet in njegovo veselje : „Moj sin ! kar se mene tiče, nima zame življenje nobenega veselja več. Ne vem, kaj naj še tukaj delam in zakaj sem še tu, ker je minilo vse moje upanje na tem svetu. Želela sem še nekaj časa živeti samo zavoljo tega, da bi pred smertjo videla tebe katoliškega kristijana. Čez mero mi je Bog dodelil to milost, ker te vidim služabnika njegovega, ki ne mara za srečo tega sveta. Kaj (naj) delam še tu?“

Ne spominjam se več dobro, kaj sem ji na to odgovoril. Pre-

teklo je mej tem komaj pet dni, ali vsaj ne dosti več, kar zboli za merzlico. Mej boleznijo pade neki dan v hudo omedlevico, da je bila nekaj časa brez zavesti. Hiteli smo k njej; pa kmalu se je zopet zavedela; pogledala je nas okoli stoječe, mene in mojega brata, ter rekla: „Kje sem bila?“ In ko je videla, kako sva bila od žalosti pobita, je rekla. „Ali bosta tukaj pokopala svojo mater?“ Jaz sem molčal in vstavil solze; moj brat pa je govoril nekako, da želi, da bi ne vmerla na ptujem, ampak v domovini, kaker da bi to bilo tolaživniše. Ko je pa to slišala, ga je kaznila s plašnim pogledom zavoljo takih misli; ozerla se je name in rekla: „Glej, kaj govori!“ In kmalu potem nama reče: „Pokopajta to telo kjer koli; ne delajta si zavoljo njega skerbi; samo to vaju prosim, da se me spominjajta pri altarju Gospodovem, kjer koli sta.“ In ko je to pojasnila z besedami, koliker ji je bilo mogoče, je obmolknila in bolezen njena se je shujšala.

Jaz pa sem premišljeval Tvoje darove, nevidni Bog! ki jih pokladaš v serca Tvojih vernih, ki prihaja iz njih tako čudoviten sad. Veselil sem se in se Ti zahvaljeval, ker sem se spominjal, kako skerbna je bila zmirom zavoljo svojega groba, ki si ga je izvolila in pripravila poleg trupla svojega moža. Ker sta namreč živela v veliki ljubezni mej seboj, je želela, kaker že človeško serce težko zapopade, kar je božjega, to srečo pomnožiti še s tem, da bi ljudje mogli enkrat reči, da ji je bilo dano po dolgem popotovanju na morje, pridružiti prahu svojega moža svoj lastni prah v enem in tistem grobu pod zemljo. — Kedaj je bila izginila po Tvoji veliki milosti ta nečimernost iz njenega serca, ni mi bilo znano, in čudeč se, sem se veselil, da mi je to tako razodela, akoravno se vže pri onem pogovoru pri oknu, ko je rekla: „Kaj čem še tu?“ ni pokazalo, da bi želela vmreti v domovini. Slišal sem pozneje, da se je enkrat, ko sva bila vže v Ostiji in ko mene ni bilo zraven, z materino prijaznostjo pogovarjala z nekimi mojimi prijatelji o zaničevanju tega življenja in o sreči smerti, in ko so se oni čudili te žene kreposti, katero si jej dal Ti, ter jo prašali, se li ne boji pustiti svojega telesa tako daleč proč od svojega rojstnega mesta, tedaj jim je odgovorila: „Nič ni oddaljeno od Boga; tudi se ni bati, da bi poslednji dan ne vedel, kje me obuditi od mertvih.“ — Deveti dan torej njene bolezn, v šest in petdesetem njene in tri in tridesetem letu moje starosti se je ločila ta bogaboječa in pobožna duša od telesa.

II.

Zatisnil sem ji oči in neizrekljiva žalost se je zbirala v notranjem mojega serca, ter se razlivala v solzah; toda, na ostro povelje mojega duha so vstavile moje oči svoj studenec in ga posušile, ali silno hudo mi je bilo pri tem vojskovanju. Ko je pa ona izdihnila svojo dušo, je začel dečak Adeodat glasno jokati, toda, od nas vseh prisiljen, je vmolknil. Tako je bilo, po glasu mladeniškega serca, premagano in k molčanju prisiljeno tudi v meni, kar je bilo otročjega in kar se je razodevalo v solzah. Dozdevalo se nam je nespodobno, to truplo s tarnanjem in solzami častiti, ker se tako dostikrat objokuje nesreča nekakova rajnikih ali tako rekoč njih popolno vničenje; ona pa ni vmerla nesrečno, tudi ne popolnoma; tega nas je za trdno prepričalo njeno življenje in njena nehlinjena vera.

Kaj je tedaj bilo, kar me je navdajalo s toliko notranjo žalostjo, družega, kaker nova rana, ki sem jo prejel po tako naglem razterganju presladke in ljubeznjive navade najunega skupnega življenja? Veselilo me je sicer spričevalo njeno, ker me je v svoji zadnji bolezni, ko sem ji stregel, ljubeznjivo imenovala dobrega, in omenila z veliko ljubeznijo, da ni slišala nigdar iz mojih ust zbadljivih, terdih ali zaničevavnih besed, ki bi jih bil izgovoril proti njej. Toda, moj Bog, ki si nas vstvaril! kaj je bila čast, ki sem jo ji skazoval, v primeri s tem, kar je ona zame storila? Ranjena je bila tedaj moja duša, ker ji je bila odvzeta tolika tolažba, in tako rekoč raztergano moje življenje, ker je bilo njeno in moje življenje eno življenje.

Ko je bil tedaj vstavljen jok onega dečaka, je prijel Evodij psalterij ter začel peti psalm, na keterega smo odgovarjali vsi iz cele hiše: „Vsmiljenje in sodbo Ti bom prepeval, o Gospod!“ Ko so pa slišali, kaj se godi, je prišlo mnogo bratov *) in pobožnih žen; in mejtem ko so one, katerih posel je bil, po navadi oskerbovale truplo, sem se podal jaz na pripraven kraj ž njimi, ki so menili, da me ne smejo zapustiti, in sem govoril ž njimi o rečeh, ki so bile času primerne in z mazilom resnice sem hladil žalost, Tebi znano. Oni pa niso o tem nič vedeli, poslušali so me pazljivo, misleči da ne čutim bolečin. Toda pred Tvojimi ušesi, ko me nihče od njih ni slišal, sem grajal mehkost svojega serca in sem vstavil

*) to je, kristijanov.

navale žalosti; za nekaj časa je ponehala, pa se me je zopet sè vso silo polastila, vender ne tolikanj, da bi se mi bile solze vderle, ali da bi se mi bil spremenil obraz; sam jaz pa sem vedel, kako mi je stiskalo serce. In ker mi je bilo zelo neprijetno, da imajo čez mene toliko oblast te človeške reči, ki morajo priti po postavnem redu in vrejenju človeške nature, sem obžaloval svojo žalost z novo žalostjo in podvojena otožnost me je terpinčila.

Glej, truplo so nesli k pogrebu in spremili smo ga in vernili se brez solz. Še celo mej tistimi molitvami, ki smo jih povzdigovali k Tebi, ko je bila zanjo opravljena daritev našega odrešenja in je mertvaška truga, po navadi tistih krajev, stala pri grobu, preden so jo vanj položili, še celo mej temi molitvami se nisem jokal; bil sem pa cel dan silno žalosten v svojem sercu in omamljenega duha sem Te prosil, koliker mi je bilo mogoče, da bi potolažil mojo žalost. Pa tega nisi storil, da bi mi, kaker se mi dozdeva, s tem edinim zgledom v spomin vtisnil, kolika je moč navade še celo v taki duši, ki se ne zmeni več za prazne besede.

Prišlo mi je tudi na misel, da bi se šel kopat, ker sem slišal, da se kopel zato po gerški besedi „balaneion“ imenuje (latinski) „balneum“, ker prežene dušno žalost. Glej, tudi to pripoznam Tvojemu vsmiljenju, Oče sirot! da sem se kopal; toda, tak sem bil pozneje, kakeršen prej, preden sem se kopal: zakaj grenkoba moje žalosti ni zapustila mojega serca. Potem sem šel spat, in ko sem se zbudil, opazil sem, da se je moja žalost zelo zmanjšala. In ko sem bil tako sam v svoji postelji, sem se spomnil, da so resnične besede Tvojega Ambroža: Ti si namreč

Bog, stvarnik in vladar svetá,
Ki z lučjo oblačiš dan lepó,
Z odejo kriješ noč temná,
Da sèn ljudi sladák krepčá;
Da ude onemogle mir,
Počitek vrača delu spet,
Iz truda vstane duh otet,
In strahu in tógi vpade vir.

Zdaj sem zopet začel misliti na Tvojo služabnico, na njeno sveto in pobožno življenje in njeno ljubeznjivo in voljno obnašanje do nas, na njo, ki mi je bila tako naglo odvzeta; in začel sem jokati pred Tvojim obličjem zavoljo nje in za njo, zavoljo sebe in za se. In odperl sem potoke solz, ketere sem prej zadrževal, da se vlijejo koliker hočejo, in položil sem jih pod svoje serce in po-

čivalo je v njih; zakaj tam so bile Tvoje ušesa in ne ušesa kakega človeka, ki bi bil krivično sodil moje solze. — Iz zdaj, o Gospod, se obtožujem tega v svojih spisih. Naj jih bere gdor koli in razlaga kaker koli, in če najde kaj greha v tem, da sem objokoval mater kratek kosec ure, mater, ki je odmerla mojim očem, ki je toliko let zame jokala, da bi živel v Tvojih očeh, naj se mi ne posmehuje, marveč, če ima veliko ljubezen, naj se joka zarad mojih grehov k Tebi Očetu vseh bratov Krista Tvojega.

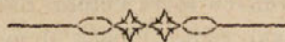
Zdaj, ko je moje serce ozdravljeno od tiste rane, zarad katere bi mogla biti grajana telesna mehkočutnost, pa prelivam Tebi, naš Gospod, za Tvojo služabnico drugačne solze, ki izvirajo iz duha, pretrésenega od premišljanja nevarnosti, pretečih sleherni v Adamu vmerjoči duši. Akoravno je ona, oživljena v Kristusu, in če tudi ne še ločena od mesa, tako živela, da se hvali Tvoje ime v njeni veri in njenem življenju, si vendar ne upam terditi, da bi od tistega časa, ko si jo prerodil v kerstu, ne bila prišla iz njenih ust beseda, nasprotujoča Tvoji postavi. Rečeno je bilo od resnice, Tvojega Sinu: „Gdor pa reče svojemu bratu norec, bo kriv peklenškega ognja.“ In gorje tudi hvalevrednemu življenju ljudi, ako ga preiščeš Ti brez vsmiljenja! Ker pa ne preiskuješ pregrehe z ojestrostjo, zaupljivo pričakujemo, da nam prizanesesh. Gdor koli pa Ti našteva svoja dobra dela, kaj Ti našteva družega, kaker darove Tvoje? O da bi ljudje sami sebe spoznali in ki se hvalijo, da bi se v Gospodu hvalili!

Tebe pa, moja hvala in moje življenje, Bog mojega serca, pozabivši za en čas njena dobra dela, za kterata se Ti z veseljem zahvaljujem, Tebe prosim zdaj odpuščanja njenih grehov! Vsliši me po zdravlilu naših ran, po njemu, „ki je vmerl na križu, ki je na desnici božji, ki tudi prosi za nas.“ Vem da je skazovala vsmiljenje in da je svojim dolžnikom iz serca odpustila dolgove; odpusti ji tudi Ti njene dolgove, če si je ketere nakopala v tolikih letih po prerobenju v zveličavni vodi. Odpusti ji, o Gospod! prosim Te, odpusti ji, ne hodi z njo v sodbo. Naj vsmiljenje prevlada pri sodbi, zakaj resnične so Tvoje besede in vsmiljenje si obljubil vsmiljenim. In da so bili vsmiljeni, to si jim dal Ti, ki se boš vsmilil, koger se hočeš vsmiliti in boš vsmiljenje skazal temu, koger se boš vsmilil.

Upam, da si vže storil, za kar Te prosim, vendar prostovoljne daritve mojih ust naj Ti dopadejo, o Gospod! Zakaj, ko se je približal dan njene smerti, ni skerbela, da

bi bilo njeno truplo sè slovesnostjo pokopano ali z dišečim mazilom maziljeno, tudi ni želela imeti lepega spominika ali groba v domovini. Kaj tacega nam ni naročila, samo to je bila njena želja, da bi se je spominjali pri Tvojem altarju, kateremu je služila sleherni dan, prepričana, da se tam daruje sveta daritev, po kateri je bil izbrisan rok opis postave, ki nam je bil nasproti, po kateri je bil premagan sovražnik, ki šteje naše pregrehe, iskaje, kaj nam bi naj očital in nič ne nahajaje v njemu, v katerem zmagujemo. Gdo mu bo povernil nedolžno (prelito) kri? Gdo poplašal kup, s katerim nas je odkupil, da nas daruje njemu? Na to skrivnost našega rešenja je oklenila Tvoja služabnica svojo dušo z vezjo svete vere. Nihče naj je ne pripravi ob Tvojo pomoč. Naj se ne vrine vmes lev in zmaj, ne sè silo, ne sè zvijačo; zakaj ona ne bo odgovorila, da ni ničesar kriva, da bi je ne vtegnil prepričati zviti tožnik in bi mu ne zapadla; ampak odgovorila bo, da so ji bili odpuščeni grehi od njega, kateremu nihče ne poverne tega, kar je On za nas dal, ne dolžan.

V miru naj tedaj počiva z možem, pred katerim in po katerem ni bila zaročena z nobenim in kateremu je služila, prinašaje Ti sad v poterpljenju, da pridobi Tebi tudi njega. In dodeli, Gospod moj Bog! dodeli Tvojim služabnikom, bratom mojim, Tvojim sinovom, gospodom mojim, katerim služim sè sercem, z besedo in sè spisi, da se bodo vsi, ki bodo to brali, spominjali pri altarju služabnice Tvoje Monike in Patricija, negdajnjega njenega moža, po katerih si mi, neznam kako, dal to življenje. Spominjajo naj se s pobožnim duhom, v tej minljivi luči, mojih starišev in mojih someščanov v nebeškem Jeruzalemu, po katerem hrepeni na popotovanju Tvoje ljudstvo od izhoda do vrnitve, da ji bo to, za kar me je prosila v zadnji uri, obilniši spolnjeno z molitvijo muogih po moji izpovedi in mojih prošnjah.

Drugi izreki brata Egidija.

V predlanskem letniku tega časopisa je stalo nekoliko o življenju brata Egidija, tretjega izmej prvih tovarišev sv. Frančiška. Vlani so se nadalje natisnila „poglavja raznih nauk in spodbudljivih izrek“ tega zveličanega brata, in s tem je končano tako imenovano „Cvetjiče sv. Frančiška“ (Fioretti di San Francesco).

Ali poleg tega se je ohranilo v starih knjigah o blaženem Egidiju še marisikaj, kar se nam zdi vredno branja in premišljevanja. Zato smo sklenili tudi letos še neketere izreke tega preprostega in obenem modrega tovariša našega svetega očaka ko prijetno in spodbudno berilo ponuditi častitim bravcem; ako bodo brali premišljeno in k sercu si vzeli besede zveličanega starčka, brez skerbi smo, da ne bodo ostale brez sadu in koristi.

1. O pridiganju.

Oznanjevalec besede Božje je postavljen od Boga, da bi bil luč, zerkalo in zastavonosel božjemu ljudstvu. Blager tistemu, ki tako vodi druge po pravi poti, da sam ne jenja po njej hoditi, in tako k teku vabi, da sam ne jenja teči, in tako drugim pomaga k bogastvu, da sam ne oboža zavoljo tega. Mislim, da dober pridigar bolj govori sam sebi, kaker drugim. Meni se zdi, da gdor hoče voditi duše grešnikov, se mora zelo bati, da njega samega drugi slabo ne bi vodili. In neki brat mu je rekel: „Kako je to?“ On pa mu odgovori: „Oberni proč svoje oči, da ne bodo gledale ničemernosti. Tisti, kateri govorijo, ne zapopadejo, in tisti, kateri poslušajo, ne razumejo“. In negdo ga je vprašal: „Kaj je boljše, pridigati ali delati?“ Temu je odgovoril: „Kateri si več zasluži, tisti, ki sam gre na božjo pot k sv. Jakobu, ali tisti, ki drugim pokaže pot do sv. Jakoba? Mnogo vidim, kar ni mojega, mnogo slišim, kar ne razumem in mnogo govorim, kar ne storim; tedaj se mi dozdeva, da človek ne bo zveličan, samo če gleda, govori in poslušá“.

2. Kako se je zadržati ob času duhovne suhote.

Dobra družba je človeku kaker zdravilo, in slaba družba kaker strup. Drevesa, ki stojijo ob poti, mimogredoči včasih sè železom ranijo in ne pustijo, da bi sadje dozorelo; tako škoduje mej svetom prebivati. Negdo je rekel bratu Egidiju: „Kaj bi mogel storiti, da bi okusil kako sladkost od Boga?“ Ta mu je odgovoril: „Ti je li vdihnil Bog kedaj dobro voljo?“ „Dostikrat“ mu odgovori oni. Nato mu brat Egidij večkrat zaporedoma glasno reče te-le besede: „Zakaj nisi varoval tiste dobre volje, in peljala bi te bila do večje dobrote“. Neki drugi mu je rekel: „Kaj hočem storiti, ker sem tako suhoten in nepobožen?“ Temu je šaljivo odgovoril: „Nikar ne moli: nikar ne prinašajte daru k altarju. Keder močna povodenj razdere strugo in vodotok mlinski, si prizadeva malinar polagoma popraviti, kar je razderto; in ravno tako,

keder mlinski kameni ne meljeje dobre moke, ne razbije jih precej z velikim kladivom, temuč popravi jih polagoma in popolnoma klepaje jih z majhinim kladivom, dokler so popravljeni. Redovniki so poklicani od Boga k molitvi, ponižnosti in bratovski ljubezni; pa gorje tistim, ki so zgubili poželenje po lastnem dobrem in hočejo previsoko letati“.

3. Brat Egidij želi, da bi se tam, kjer se mu je prikazal Kristus, postavila cerkvena, ter zaterjuje, kako se mu je po tej prikazni vera spremenila v poznanje.

Enkrat je pravil brat Egidij z veliko gorečnostjo nekaterim svojim prijateljem, kako se mu je tisto leto, ko se je sv. Frančišek preselil s tega sveta v nebeško domovino, Kristus blagovolil prikazati bdečemu očitno, s telesnim bleskom prečudne svitlobe, večkrat, skozi petnajst dni, v kraju Cetonskem; tedaj je eden izmed bratov rekel bratu Egidiju: „Jaz bi hotel, da bi na tistem kraju, kjer je Kristus tako milostivo blagovolil se prikazati, naredila se majhina cerkev iz lepega kamenja in vglajenega.“ In brat Egidij mu je rekel: „O kako prav ti govoriš! zakaj mnogo cerkev je bilo zidanih na krajih, kjer se niso godile tako velike reči, kaker tamkaj.“ In drugi mu je rekel: „Pa kako bi se imenovala tista cerkev?“ Odgovoril je: „Imenovati bi se morala binkoštna, to je, cerkev sv. Duha.“ Nato ga eden vpraša: „Ali veruješ ti, da je prišel sv. Duh po apostoljskih časih še kedaj v koga tako, kaker je prišel v aposteljne?“ In on je odgovoril: „Če častim samega sebe, moja čast nič ni.“ In brat mu je rekel: „Ti praviš, da ti je Bog odvzel vero, povej mi, ako ti je ljubo, če imaš upanje?“ Brat Egidij mu je odgovoril: „Gdor nima vere, kako bo imel upanje?“ Nato reče brat: „Ali imaš upanje, da boš dosegel večno življenje?“ On je odgovoril: „Ne veruješ, da more Bog dati zastavo večnega življenja, komer je njemu ljubo? Pa ne govorimo več o tej reči.“ Mislil je oni brat, da mu je zavoljo tega to rekel, da bi se ne bil zamaknil tamkaj v pričo njega.

Tudi je rekel brat Egidij, da je bil štirikrat rojen. „Pervič“, pravi, „sem bil rojen od moje matere po mesu; drugič v zakramentu svetega kersta; tretjič, ko sem vstopil v ta red; četertič, ko mi je izkazal Gospod milost svoje prikazni.“ In gori omenjeni brat mu je rekel: „Ako bi šel jaz v daljnje kraje ter bi me vprašali, če te poznam, ali bi rekel lahko tako-le: Dva in trideset let

je, kar je bil rojen brat Egidij, in pred rojstvom je imel vero, po rojstvu pa je zgubil vero.“ Brat Egidij mu je odgovoril: „Kaker si rekel, tako je res, vender nisem imel poprej vere tako dobro, kaker bi jo bil moral imeti, temuč samo tedaj, ko mi jo je Bog vzel. In gdor bi jo imel tako popolnoma, kaker bi se morala imeti, Bog bi mu jo vzel zase. Vender sem potem imel, kar sem zaslužil, da bi se mi navezala verv okolu vrata in bi me zasramovanega vlačili po vseh ulicah tistega mesta.“ In oni mu je rekel: „Če nimaš vere, kaj bi pa storil, kè bi bil mašnik ter bi hotel peti slovesno mašo, kako bi zapel: „Verujem v enega Boga?“ In vselega obraza mu je odgovoril z glasnim petjem: „Poznam enega Boga, Očeta vsegamogočnega“.

4. Da moramo imeti vsmiljenje tudi stistimi, ki po pravici terpijo, in kako nespametna je prevzetnost.

Brat Egidij je tožil enkrat zastran obleganja nekega mesta, ter je močno obžaloval ne le grozovitost oblegovavcev, temuč tudi nevarnost obleganih. In ko je rekel, da so ti milovanja vredni, je dostavil še te-le besede: „Vender pa je hotel Bog, da bi se prebivavci tistega mesta pokorili in ponižali, ker so večkrat dovolj grozovito ravnali sè sosedi, nad katerimi so prevladali.“ Nato mu je rekel neki redovnik: „Če je Bog to hotel, kaker ti praviš, jih ne smemo milovati, marveč veseliti se moramo, da so kaznovani, zakaj vsaki človek mora svojo voljo zravnavati z voljo božjo“. Brat Egidij je odgovoril: „Postavimo, neki kralj je zapovedal, da, če se gdo tako in tako pregreši, naj se mu glava odseka ali naj ga obesijo, in sin tistega kralja bi tako hudobijo storil in bi ga po povelji kraljevem peljali, da bi bil kaznovan, kaker je gori povedano; ali misliš, da bi bilo ljubo kralju, ako bi se ljudje veselili in klicali: Veselimo se, kralj pelje svojega sinu k smerti? Nikaker bi se ne dopadlo kralju tako veselje, temuč neljubo bi mu bilo. Tako je“ pravi „tudi pri tej reči.“ — Drugikrat mu je negdo rekel: „Če me gdo hvali zavoljo kaj dobrega, tudi takega, kar nimam, se zato napihujem v sercu“. Temu je rekel: „Kè bi bil gdo zelo vbog, ves ranjen in bled, v naj slabši in vmazani obleki in popolnoma bos, pa bi k njemu prišli ljudje ter bi rekli: „Zdrav, gospod! ker si čudovito bogat, krasen in lep in imaš kaj dragoceno obleko in obuvalo!“ Ali ne bi bil neumen, kè bi se mu dopadla taka hvala in bi se zares takega mislil, kaker bi mu pra-

vili, dasiravno bi vedel za gotovo, da je tista reč povsem drugačna? —

5. Kateri redovniki so Bogu ljubi, kateri neljubi.

Izmej vsih redov in redovnikov nekateri dopadejo Bogu in nekateri mu ne dopadejo. Tistih, kateri dopadejo Bogu, so dve verste, ena se imenuja versta ljubečih, druga dopadajočih. V versti ljubečih pa so vsi veliki služabniki božji, ki sami sebe ljubijo sè željo, da bi eden drugemu dopadli zavoljo Boga. Ti ljubeči imajo štiri oči; eno oko vedno gleda, kaj je bolj všeč volji in dopadljivosti Gospoda Boga; drugo vedno gleda na bližnjega, da je vedno ž njim v miru in mu daje lep izgled; drugih dveh gleda eno naprej, drugo nazaj. Tisto, ki je spredaj, gleda, kaj ima pričakovati od vsega, kar stori, tisto pa, ki je zadaj, opazuje, če je delo, katero stori, dopadljivo Gospodu Bogu. In tako gleda sprednje oko naprej in zadnje gleda nazaj, in te dve očesi sodite dela.

Druga versta se imenuje dopadajočih, ki so vsi tisti, kateri se varujejo, da ne rečejo ali storijo komu kaj britkega, in če jim drugi delajo britkosti, sami postanejo služabniki tistih, ki jih tepejo iz popolne in serčne volje; ti hodijo do pravičnosti in ne prestopijo meje pravice, da bi odgovor dajali komu. Te dve verste ste všeč Gospodu Bogu.

Tisti redovniki pa, ki živijo v nesterpljivosti in prepíru zavoljo časnih reči in se za dobre imajo ne zavoljo dušnega dobička, temuč zavoljo varnosti, ti so vsi nedopadljivi Bogu; pa iz te nedopadljivosti se morejo verniti k dopadljivosti, ako se skesajo, spovejo in za naprej varujejo. Pa gledajo naj, ker toliko časa bi mogli v hudem ostati, da bi se jim zaperla vrata milosti in bi bili verženi izmej rešenih. In predstojniki, učeniki bogoljubnosti, pridigarji in duhovni so zato postavljeni od Boga, da bi znali duše vleči k zveličanju in da bi to bolj goreče želeli in po tem bolj hrepeneli, kaker vino ali vodo piti, keder so naj bolj žejni, in da bi terpeli za duše. Taki imenovani učeniki, pridigarji in duhovni imajo vsi dopadajenje Gospoda Boga. Vsi imenovani učeniki, pridigarji in duhovni pa, kateri bolj hrepenijo po hvali in časti, kaker pa želijo duše vleči k zveličanju, ti so vsi nedopadljivi Bogu, pa iz te nedopadljivosti se morejo verniti k dopadajenju božjemu, ako se spovejo in se potem varujejo. Vender pa lahko taki ostanejo in zaprejo se jim vrata vsmiljenja in so pahnjeni izmej izveličanih.

Lakomni oskerbnik.

Rabán Maver, opat fuldski, pozneje nadškof mogoški (Mainz), imeniten kaker po učenosti tako tudi po pobožnosti, je bil v sveti ljubezni vdan vbogim dušam v vicah, ter si je mnogo prizadeval, da bi jim pomagal v njih terpljenju. Zlasti je vzkazal v sporazumljenju sè svojimi redovniki, da naj se, keder gdo izmej njih vmerje, skoz trideset dni razdeljuje mej vboge jed in pijača, ki bi jo bil oni dobival, ako bi bil še živ. Ali samostanski oskerbnik, Edelard po imenu, človek bolj skerban za posvetno blago kaker pa za terpljenje družih, on, ki bi bil imel po svoji službi zvesto izpolnjevati opatovo povelje, ni se menil zanj; opuščal je razdelitev ali popolnoma, ali pa jo je odlašal na poznejši čas.

Zgodilo se je pa leta 830, da je nastala v samostanu fuldskem neka kužna bolezen, ki je pobrala ne majhino število redovnikov. Rabán, poln goreče ljubezni do teh duhovnih bratov, pokliče oskerbnika k sebi, ter mu priporoči zapoved, ki jo je bil dal, da naj se namreč skoz trideset dni jed deli mej vboge. „Skerbi zvesto“, mu pravi, „da se v prid teh vbogih vernih duš, kaker je navada, mej vboge deli jed in pijača. Gorje tebi, če toga ne storiš! velikega grehe se vdeležiš pred Gospodom, in huda kazen te bo zadela.“ Edelard obljubi sè vso natančnostjo izpolnjevati voljo svojega opata; ali — ostalo je le pri besedah. Premagan od lakomnosti ne izpolni povelja ter pripravi tako rajnike brate ob veliko pomoč.

Ali Gospod Bog ne pusti nigdar brez kazni terdoserčnosti do ljubih duš v vicah; to je Edelard kmalu skusil na strašan način. Ko je negdaj, zarad mnogih opravkov, ki jih je imel kot oskerbnik, pozno po noči sam odešel v svojo celico, da bi legel spat, ga prime na samostanskem koru, skoz katerega je moral iti, tako huda bolezen, da pade v nezavednosti na tla ter se mej padanjem na več krajih, zlasti pa na glavi močno pobije. Na pol mertev leži tam notri do zornice, in ko pridejo redovniki ob navadni uri na kor, da opravijo svoje duhovne molitve, najdejo ležečega v kervi, da se vsem smili.

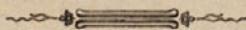
Precej ga varno vzdignejo ter odnesejo na posteljo v njegovo celico, kjer si skerbnik prizadevajo, da bi ga spravili k zavednosti. Ko se jim to res kmalu posreči, se vbogi oskerbnik oberne k njim, ter pravi s hripavim glasom: „Hitro tecite po opata; zakaj bolj je

pomoči potrebna moja duša, kaker pa moje telo.“ Ko pride opat, se mej zdihljeji in obilnimi solzami obtoži, kako je iz lakomnosti prelomil njegovo povelje ter tako ogoljufal rajnike redovne brate za zaslužnje odločene milostinje. „Oh“, zakliče, „pravična kazen me je zadela!“ In vpričo mnogih bratov začne pripovedovati, kako je videl prejšnji večer, ko je prišel do sredi kora, pred seboj redovne brate, ki so pred kratkim pomerli, polne nejevolje in jeze. Ti so se vergli nanj, ga poderli na tla ter bili sè šibami, kričaje mu na uho pri vsakem vdarcu strašno očitaje: „Zanikernež! tu imaš plačilo za skopost; pa ta kazen ni še nič v primeri s tisto strašno kaznijo, ki te bo zadela čez tri dni, ko boš vmerl!“

Naj bo že, da je bila ta prikazen resnična, kaker meni zgodovinar, ki nam to povest pripoveduje, ali pa da je bilo to samo učinek vznemirjene vesti, ko potekó trije dnevi, Edelard v resnici vmerje. Prej vender prejme z velikim kesanjem svete zakramente za vmirajoče, tako, da so opat in redovniki terdno upáli, da je storil srečno smert.

Rabán je imel slovesno černo mašo za njegov dušni mir; tudi je skozi trideset dni dal deliti mej vboge zanj odmenjeno jed in pijačo, bratom, pa je priporočal naj zanj molijo in dobra dela opravljajo. Vender, vse to ni bilo zadosti, da bi rešilo dušo njegovo terpljenja, ki ga je moral terpeti v vicah, kamer je bil obsojen zavoljo svoje lakomnosti. Zgodovinar namreč pripoveduje, da se je prikazal čez nekaj časa opatu Rabánu, bled in poln britkosti, ter ga je goreče prosil, naj ne odneha moliti zanj, da bi ga Bog kmalu rešil iz kraja, kjer neizrečeno terpi. „Vedi“, mu pravi, „da je Gospod Bog, karkoli ste storili za mojo dušo, vse razdelil mej duše redovnih bratov, ki so zavoljo moje skoposti ostali v vicah. Preden ni zadnji od njih v nebesih, jaz ne pridem in kraja kazni in terpljenja. Zató te lepo prosim, oče moj, pomnoži svoje in svojih bratov molitve, podvoji milostinjo vbogim, da bo tudi meni prej prišel dan odrešenja.“ — Opat rad stori, kar ga je prosil vbožec, in glejte, ko preteče mesec dni, vidi v prikazni dušo Edelardovo, ki se mu vesela zahvali za ljubezen, ki ji jo je izkazal, ter mu obljubi, da hoče v nebesih, kamer se zdaj vzdiguje, vedno prositi božjega blagoslova zanj in za cel samostan.

(Trithemius, L. 2., Vita Rabani Mauri).

Cerkvena, zlasti redovna in misijonska naznanila.

Iz Rima. — Prečastiti pater generalni minister našega frančiškanskega reda so sklenili v glavnem mestu katoliške cerkve vstanoviti višje šole, kamer bi se pošiljali tisti mladi redovniki iz vseh okrajin serafinskih, naj si bodo ketere koli narodnosti, kateri bi domače šole svoje okrajine hvale vredno doveršili ter se mej drugimi posebno odlikovali po bistroumnosti, pobožnosti in gorečnosti za redovno deržanje. V teh višjih šolah bi se mogli pod skušenimi učitelji nadalje učiti tistih znanstev, za ketere bi vsaki zlasti veselje imel, ali za katero bi ga vikši njegovi posebno sposobnega sodili. Tako bi se doseglo, da bi imel red sčasoma lepo število v resnici učenih mož, ki bi stali na poveršju dotičnih znanstev, in posamezne okrajine bi vesele bile, da bi imele take učitelje. — V ta namen pa je treba najprej obširnega, novega poslopja, tembolj ker bi pater generalni minister radi ob enem poskerbeli tudi sploh za vso mladino tistih okrajin, ketere v današnjih okoliščinah ne morejo imeti doma potrebnih šol; in ker se je bati, da bi vtegnili Lahi poslopje, kjer imajo p. generalni minister zdaj svoj sedež, vgrabit i redu, bo morebiti tudi njihovo in njih svetovavstva stanovanje se moralo narediti v novem poslopju, ki se ima v kratkem začeti zidati. Vže so v ta namen dali kupiti potrebno zemljo blizu lateranske velike cerkve. Ta zemlja pa stane obilo denarja, in preden bo poslopje gotovo, ga bo treba tudi še mnogo mnogo. Vse to se bo moralo dobiti večinoma po milih darovih dobrih katoličanov, ki bodo hoteli ljubezen izkazati redu svetega Frančiška in s tem pospeševati rast in povzdigo učenosti katoliške sploh. Da bo na prošnjo sv. Frančiška, sv. Antona in velikęga učenjaka našega svetega Bonaventure Bog obudil takih dobrotnikov, to hočemo zaterdno upati. Ako je tudi mej našimi čislanimi bravci kedo, ki bi vterpel kaj v tako blag namen, sveti Frančišek mu bo izprosil, tega se sme za gotovo nadejati, obilno povračilo; prosimo torej te milostinje v imenu prečastitega generalnega ministra. Njih misel je tako lepa in dobra, da moramo v resnici iz serca želeti, naj bi se le kmalu v djanje spremenila. Vseučilišče serafinsko (universitas seraphica) bo, kaker smemo po pravici prepričani biti, mnogo lepega sadu obrodilo redu ter ne malo koristilo tudi vesoljni sveti katoliški Cerkvi.

Od Zmirne v Mali Aziji. — Zmirna je za Carjogradom največe mesto v Turškem cesarstvu. Blizu tega slavnega mesta je kraj, ki se imenuje Budža. Tam so dali prečastiti generalni minister kapucinski sezidati obširen samostan, v katerem ima biti splošni mejnarodni novicijat za cel ta red svetega Frančiška. Vse je že dodelano; o porcijunkuli, 2. velikega serpana, so nadškof zmi-renski poslopje blagoslovili in na sv. Frančiška dan se je novicijat slovesno odperl. Vpričo sta bila o poslednji priliki poleg nadško-fa zmirenskega tudi dva škofa kapucinskega reda. Preoblečenih je bilo devetnajst mladeničev, mej njimi devet bólgarskih Slovenov, ostali iz Italije in Tersta. Pod Turkom torej je našel častitljivi kapucinski red prostora za svoje poglavitno sémenišče, namenjeno zlasti unanjim misijonom; iz mohamedanske Budže bodo, ako Bog da, izhajali delavci, ki bodo oznanjevali sveto katoliško vero po raznih delih sveta. — V Plovdivu (Filipopolju) na Južnem Bol-garskem pa hočejo vstanoviti p. general tudi mejnarodne šole za vse tiste mladeniče, ki bi se hoteli pripravljati, da vstopijo v kapu-cinski red. Ko se bodo tu naučili latinščine in kar je sicer treba, potem se bodo mogli sprejeti v novicijat v Budži.

S himálajskih gorá v Indiji (Azija). — V Indiji so naj-višji snežniki, ki jih ima naša zemlja, imenovani Himálaja, to je. Snežno stanovanje. V teh velikanskih gorah čez 2000 metrov nad morjem stoji, kaker orlovsko gnjezdo obešeno nad prepadi, malo mesto Masuri (Mussoree), kjer se je letos na dan sv. Fran-čiška Serafinskega slovesno blagoslovil novi kapucinski samostan, dasi je vže nekaj časa, kar je dodelan ter je notri vže skoraj poldrugó leto novicijat in nekaj mesecev tudi že šole za klerike, ki so pre-stali poskušensko leto. Blagoslovljenje in nato slovesno veliko mašo so imeli apostoljski vikarij, kapucin Jakóbi, kateri so poobla-ščeni od generalnega ministra sami vstanovili ta novicijatni samo-stan. — Dežele, ki bi imele biti kerščanske, so zapodile redovni-ke; zdaj se množe in vkoreninjajo mej Turki in ajdi!

Egipt. — Krivi prerok (Mahdi) v Osrednji Afriki je 3., 4. in 5. listopada pobil egiptovsko vojsko, ki jo je vodil zoper njega anglež Hiks-paša; tudi potem so njegovi še semtertja v manjših bojih otepli egipčane. Angleži se pripravljajo novo, močnejšo voj-sko zoper preroka. Kako in kaj je z našimi misijonarji, jetniki prerokovimi, do zdaj (31. grudna) še nič ne vemo.

Šoa. — To kraljestvo je, kaker je znano, nekako na pol odvisno od Albesinije; zato so morali misijonarji kapucini od tam

pregnani tudi od tod se vmekniti. Zdaj so se nekateri vrnili in kralj Menelik jih je prijazno sprejel ter jim dovolil pridigati tudi mej narodom Gala, koliker ga je njemu podložnega. Pa tudi mej neodvisnimi Gala ali Gálajci se je vstanovila misijonska postaja, dober dan hoda od egiptovskega mesta Harar. — V tem (mohamedanskem) mestu je apostoljski vikarij gálajski, pater Torén Kaánj (Taurin Cahagne), premagavši mnoge zapreke, kristijanom pridobil posebno pokopališče, da bodo mogli vmirati s tolažbo, da bodo njih trupla počivala v blagoslovljeni zemlji.

Zanzibar. — V tem vshodno-afrikanskem kraljestvu imajo misijon, kaker je znano, redovniki skupščine sv. Duha in sv. serca Marijinega. Ta misijon, ki je bil prej apostoljska prefektura, so povzdignili sveti oče 22. kimavca v aposteljski vikarijat, to je, misijonsko škofijo.

Simbebázija (v južno-zapadni Afriki). — Razna mala kraljestva, ki jih imajo tukaj zamorci, z veseljem odpirajo vrata katoliškim misijonarjem, francoskim redovnikom skupščine sv. Duha in sv. serca Marijinega. Letos so se veršile priprave za dve novi postaji, namreč v kraljestvu Ombandža, kjer vlada kralj Kilula, prijazen mož sedem in tridesetih do štiridesetih let, po evropsko oblečen, in v kraljestvu Ukvanjama (Ucuaniana), kjer gospoduje kralj Nambadi, lep mladenič kakih sedemnajstih let, obilo nadarjen in poln hrepenenja po nauku in omiki.

Severna Avstralija. — Avstrijski jezuiti, ki imajo cvetoč misijon v državi Južni Avstraliji, so vstanovili leta 1882 novo misijonsko postajo v Severni Avstraliji blizu mesta Pámersten (Palmerston). Kaker poročilo pravi so tamkaj domači zamorci zadosti nadarjeni ljudje, skoraj bolj evropejecem kaker afrikanskim zamorcem podobni; zlasti dečaki so prav bistre glavice ter znajo vsi dosti dobro angleški.

Melanezija. — Misijon na Novi Britaniji pred kratkim z veselim upanjem začet, je menda vže vničen. Čerenci so požgali misijonsko poslopje — vže zadnjič smo povedali, da je pogorelo — ter vgrabili misijonarjem celo obleko. Trije, dva mašnika in en brat, ki so bili vbežali na neki majhin otočič, so se s parno ladjo Espiegle 3. vinotoka pripeljali v Sidnij, glavno mesto njusavzveljško v Avstraliji.

Samoansko otočje. — Vzadnjič smo povedali, kako grozoviten vihar je divjal o veliki noči nad temi nesrečnimi otoki. Mesece velikega serpana je prišel še eden, ki je pokončal, kar je

pervemu ostalo. Otočani so tako rekoč ob vse; misijonarji po zadnjem poročilu niso imeli več kaker še za 14 dni moke.

Zedinjene države v Severni Ameriki. — Tukaj se ima v kratkem obhajati narodni cerkveni zbor. Poslednji čas so bili nadškofje Zedinjenih držav ali njih pooblaščenci v Rimu, da se posvetujejo zastran te imenitne zadeve.

Ekvador. — Veselo naznanilo prihaja iz te južno-amerikanske republike. Katoličani so zopet dobili oblast v roke in prva reč, ki so jo sklenili, je ta, da se ima zidati v glavnem mestu Kito (Quito) nova cerkev na čast presvetemu Sereu Jezusovemu, kateremu se je Ekvador posvetil pod nepozabljivim predsednikom Gabrijelom Garsija Moréno.

Čile. — Čilensko republiko smo zadnjič hvalili; ta pot je vže ne smemo več tako. Zmaga nad peruanci in bolivijani je menda napuh zbudila v sercih možakarjev čilenskih; posnemati hočejo, kar so začeli prusi, ko so francoze potolkli: vojsko zoper katoliško cerkev. Vže so vpeljali tako imenovan civilni zakon, ki se pri županu sklepa. Gospe glavnega mesta Šentjakopa (Santiago) so podpisale prošnjo zoper tako posvetno postavo ter jo nesle predsedniku, ali ta jih je odpravil z neketerimi pokloni.

Patagónija. — Sveti oče Leon XIII. so razdelili to obširno misijonsko polje v najjužniši Ameriki v en apostoljski vikarijat, ki bo obsegal severno in srednjo Patagónijo, in eno apostoljsko prefekturo, ki ima obsegati južno Patagónijo z Maljvinskim ali Faljklandskim otočjem in Ognjeno zemljo. 10. listopada se je odpejalo tjakaj iz Turina 20 misijonarjev salezijanov gospoda Boska z desetimi sestrami Marije pomočnice.

Arhentsko. — Boljši vspeh, kaker čilenke, so imele gospe v glavnem mestu arhentske republike, Buénos Ajres. Potegnile so se za katoliško odgojevanje in podučevanje mladine in starešinstvo te države je stoje poslušalo njih prošnjo ter ji popolnoma priterdilo.

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Središča na Štajerskem:

Preserčna hvala prečisti D. Mariji za zopet dobljeno zdravje po smertni bolezni.

Iskrena čast in hvala sv. Antonu in sv. Frančišku za pover-

njeno zdravje, za srečen konec nadežne pravde in zato ker sem neoskerbljenega otroka v pošteno odgojo spravila.

Iz Šampeterske fare, vikarijata V. na Goriškem:

Jaz sem bil bolan skoraj cela dva meseca. Ne sicer da bi bil ležal na postelji, vendar delati mi ni bilo mogoče, ker me je strašno zbadalo pod srcem in v persih, ko sem dihal, a če sem katero majhino delo začel, nisem ga mogel zmagati, ker se mi je bolezen potem še bolj pomnožila. Pač sem iskal pomoči pri zdravnikih ter sem rabil tudi zdravila, ali vse je bilo zastonj, meni ni bilo ž njimi nič pomagano; zato sem jih potem popustil. Ker sem pa naročen na Cvetje ter sem ravno bral v 9. in 10. zvezku o raznih čudežih svetega Antona, sem se začel njemu priporočati in sè živo vero in terdnim zaupanjem prositi, da bi mi spet ljubo zdravje izprosil od Boga. V ta namen sem dal tudi za eno sveto mašo svetniku na čast in sam sem izmolil nekatere rožne vence. Pristavil sem zraven tudi, da naznanim v Cvetju, ako ozdravim. In res, hvala Bogu in svetemu Antonu Padovanskemu, nisem ostal zapuščen v tej nevarni bolezni; v malo dneh se mi je zboljšalo in zdaj sem popolnoma ozdravel, da lahko opravljam svoja kmetiška dela. Zato bom hvalen svetemu Antonu Padovanskemu vse svoje žive dni. — V resnici, hvalimo in častimo svetega Antona Padovanskega zlasti mi Slovenci, ker je on tudi v naši domovini, na Goriškem, dalj časa prebival in verno ljudstvo učil, tako da ga bolj ko katerega drugega smemo imenovati našega domačega svetnika.

J. G.

Od sv. Benedikta na Spodnjem Štajerskem

Nedavno kupili so moj oče na Ogerskem, kake štiri ure od mesta Radgone, mladega, berzega konja. Veselje smo imeli vsi pri hiši nad konjičem. Ker smo se bali, da bi nam ušel, pustili smo ga še le tretji dan prostega na pašo. Ali komaj pride konj na prosto, zažene se tako naglo po cesti, od koder so ga prignali, ter beži tako urno, da ni bilo upati, da bi ga dohiteli. Tekla sem jaz, sestra in dva brata za njim. Ali ker sem videla, da tečemo zastonj, obrnem se jaz kar proti domu našim povedat, da nam je konjič ušel. Bala sem se pa pred očeta; zatorej postojim na cesti ter premišljujem, kaj mi je storiti. V hudi zadregi obrnem se k sv. Antonu s terdnim zaupanjem in z oblubo, da hočem tudi jaz Njemu na čast razglasiti v Cvetju, ako se na njegovo pri-

prošnjo konj verne. In glejte, čez nekaj minut prihiti brat s konjem do mene ter na to hitro domov. Domači smo bili po tem vsi prav veseli, posebno pa jaz, ker sem spoznala, da se je na priprošnjo svetega Antona konjič vstavil, da so ga mogli prijeti. To se je namreč ravno v tem hipu zgodilo, ko sem se jaz sv. Antonu priporočevala; tako sva se zmenile sè sestro, ketera je za konjičem tekla.

M. K., tretjerednica.

Iz Vojnika pri Celju:

Zgubila sem neko reč, ki mi je bila prav ljuba, posebno ker sem bolj vboga. Zatekla sem se k sv. Antonu, ker sem večkrat brala v Cvetju, kolikrat je že on v takih razmerah pomagal. Obljubila sem tudi, ako zgubljeno reč nazaj dobim, da bom to iz hvaležnosti do sv. Antona v Cvetju naznanila. In glej čudno pomoč! Na prošnjo sv. Antona sem bila vslišana ter sem tisto reč na čuden način nazaj dobila. Svojo obljubo s tem hvaležno izpolnujem.

N. Ž.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo:

v. č. gosp. Matevž Pirec, vikarij nadškofijske cerkve goriške, goreč razširjevavec dobrih slovenskih knjig in naš posebni prijatelj, rojeni leta 1805, vmerli 20. listopada 1883;

gospa Jozefa Lavrenčič, vmerla v Postojni;

rajni tretjeredniki in tretjerednice kamniške skupščine: Frančišek (Jožef) Čevka, Neža (Marija) Murnik, Elizabeta (Roza) Rak; trebelniške skupščine: Ana (Marija) Vené, Jožef (Franc) Lindič, Eliza (Marija) Zorc; goriške skupščine: br. Vincencij (Štefan) Peric iz Opatjega sela, sestre Hijacinta (Roza) Sgarbul iz Kormina, Frančiška (Katarina) Pahor iz Opatjega sela, Jozefa (Marija) Kaligaris iz Kormina, Marija (Ana) Daita iz Kormina; iz drežniške podružnice: sestra Ana (Marija) Pavlin, ki je bila polna žive, delavne vere, goreča častivka blažene Device Marije, možu zvesto vdana tovarišica, skerbna gospodinja, svojim otrokom dobra, vbogim pa vsmiljena mati, v nadlogah poterpežljiva v bolezni vsa vdana v sveto voljo božjo, bila je kratko rečeno blaga duša in zares pobožna kristijana.

V bratovsko molitev se priporoča neki tretjerednik v svojih dušnih stiskah.